

Svi u rat za 15 graničnih mandata

Zbog specifičnosti hrvatskog izbornog sustava male stranke i nezavisni većinu mandata mogli bi uzeti upravo Kukuriku koaliciji, tek potom HDZ-u

* Piše *Krešimir Macan*

(Nije angažiran u izbornoj kampanji u Hrvatskoj)

Iako se čini da malo toga u tri tjedna može promijeniti rezultat izbora, kampanju bi ovaj put mogle značajno usmjeriti male stranke, kad već to ne čine velike. Laburisti, Blok umirovljenici zajedno i Ljubo Jurčić, dva pravaška bloka i HSLS mogu do čak 15 graničnih mandata. Zbog specifičnosti hrvatskog izbornog sustava većinu mandata mogli bi uzeti upravo Kukuriku koaliciji, tek potom HDZ-u. No da bi to ostvarili potreban je težak terenski rad i dobra komunikacijska reklamna podrška.

Prema zadnjem istraživanju agencije Ipsos Puls Kukuriku koalicija će u Saboru imati 78 zastupničkih mjesta, HDZ 41, Lesarovi laburisti sedam, koalicija Ljubo Jurčića četiri, HSS dva, HSLS jedno zastupničko mjesto, HDSSB četiri mandata, HSP jedno, pravaška koalicija Ruže Tomašić jedno saborsko mjesto kao i don Ivan Grubišić.

HSP-ovci zajedno do sedam mjesta

Ali to isto istraživanje upućuje i na više mogućih scenarija koji će u mnogome ovisiti o listama koje budu predane sljedeći tjedan. Najveći potencijal se nalazi u mogućoj suradnji HSP-a i bloka HSP Ante Starčević – HČSP, odnosno njihovu zajedničkom nastupu ili međusobnoj podršci u izbornim jedinicama gdje zajedno prelaze izborni prag. Trenutačno osvajaju samo dva mandata, no zajedničkim nastupom bi mogli osigurati još barem pet mandata (u II, V, VI, VII i IX izbornoj jedinici). Više nego ikad vidljivo je kako je izborni sustav godinama kažnjavao HSP koji nije znao nastupiti

jedinstveno, iako je uvijek imao značajnu podršku biračkog tijela, kako na lokalnim, tako i državnim izborima.

4 granična mandata u X. izbornoj jedinici

Laburisti pak imaju tri granična mandata u (IV, IX i X izborna jedinica), dok Blok umirovljenika zajedno juri pet graničnih mandata (I, III, V, IX i X izborna jedinica). Laburisti moraju uvjeriti svoje birače u preostalim izbornim jedinicama da im sada još više vrijedi dati glas jer prelaze prag – jer će i novom mandatu biti glasni kada svi šute. Blok umirovljenika treba uložiti dodatan napor da izvuče što više umirovljenika na izbore,

HDZ danas veći ima jasan minimalni rezultat ispod kojeg ne smiju proći – 46 mandata iz 2000. u usporedbi s trenutačnih 41

upravo zbog njih samih u borbi za očuvanje mirovinskog standarda. Rizik i jednim i drugima je da imaju više simpatizera u anketama, nego stvarnih birača, jer se radi o novim strankama, pa se i jedni i drugi moraju pobrinuti da birači iz anketa stvarno i izađu na birališta. HSLŠ juri dva granična mandata (u II i IX.). Imena su im jaka - Darinko Kosor i Dražen Budiša, no i najveći u izbornoj kampanji ne mogu napraviti rezultat dok ne izderu sve cipele u svojim izbornim jedinicama. Svi dosad nabrojani moraju imati i sredstva da se barem zadnja dva tjedna pokažu potencijalnim biračima i na televizijskim ekranima jer im u suprotnom prijete da ih velike stranke jednostavno pre-gaze, kao što je HDZ to napravio SDP-u u zadnjem tjednu kampanje 2007.

Tu je dakle izvjesnih 10 mandata koji mogu otići malim strankama ili prvim dvjema strankama. Uz pravaški bazen glasova dolazimo do skoro 15 mandata manje za Kukuriku i HDZ jer će svaki ovaj osvojeni mandat za male stranke smanjiti ukupan rezultat Kukuriku, ali i HDZ-a (recimo u IX. izbornoj jedinici gdje su potencijalno čak 4 granična mandata).

Koalicija je najbolji Milanovićev potez

Zoran Milanović izjavio je prije par dana: "Kampanja traje dulje od tri tjedna prije izbora, u kampanji ste cijelo vrijeme, cijeli život i karijeru." Ta se izjava na žalost ne može primijeniti na ovu kampanju Kukuriku koalicije. Od nespretnog imena koalicije koju su krstili novinari Novog lista do potpunog izostanka liderstva i jedne pozitivno nabijene atmosfere promjena. Umjesto da se glasa za Kukuriku i tako dobije mandat za nepopularne poteze koje slijede, glasat će se protiv HDZ-a. Navest ću samo par propusta koji su doveli do rezultata iz uvoda. Prvo, HSU se utopio u Kukuriku, a koalicija nije dovoljno artikulirala interes umirovljenika i dobili smo prvo

RUŽA TOMAŠIĆ
Blok HSP Ante Starčević – HČSP može računati na jedan mandat

DANIEL SRB
Izborni je sustav godinama kažnjavao HSP koji nije znao nastupiti jedinstveno

LJUBO JURČIĆ
Trebalo animirati one koji ga simpatiziraju u anketama da i glasuju za njega

jaki blok umirovljenika Blok umirovljenici zajedno. Drugo, izbjegavanje pravovremena očitovanja o aktualnim problemima (poput švicarskog franka, povlaštenih mirovina i drugih) otvorilo je besplatni medijski prostor Laburistima. I treće, možda najvažnije, Kukuriku odlikuje nedostatak sustavne izborne komunikacijske strategije – izbrendirali su dosad dvije stvari ime Kukuriku i Plan 21 – obje ne mogu koristiti na sam dan izbora. Što stoji iza njih, ne znamo iako bi to već sada morali pjevati kao pjesmicu. Za Kukuriku sve ispod apsolutne većine u Saboru predstavlja loš izborni rezultat s obzirom na okolnosti. No, Zoranu Milanoviću treba priznati jedno – formiranjem široke koalicije odlučio je izbore davno prije početka bilo kakve kampanje. Ali to ne znači da mu je svejedno na koji će način pobijediti – odlučni su trenuci za Hrvatsku i takva mora biti i pobjeda.

HDZ ima razloga pojačati kampanju

HDZ trenutačno u anketama drži malo ispod 20%, no nemojte se iznenaditi ako taj rezultat bude par postotaka bolji jer desni birači ne vjeruju anketarima. I zato se HDZ ima razloga vratiti u kampanju – ući u svaku kuću. HDZ danas veći ima jasan minimalni rezultat ispod kojeg ne smiju proći – 46 mandata iz 2000. u usporedbi s trenutačnih 41. – puno posla i za njih do 4. prosinca.

Kod HDZ-a se također kao i kod Kukuriku osjeća nedostatak strategije. Dobro su krenuli ovo ljeto – pokušavajući sugerirati da pušu za vrat SDP-u kada je razlika u anketama bila par postotaka, do pokušaja rušenja koalicije kroz IDS i projekt Brijuni riviera. Ideja je bila promovirati učinjeno kroz višekratne obilaskе Hrvatske, kapitalizirati ulazak u EU i pokretanje borbe protiv korupcije od strane Jadranka Kosor svaljivanjem krivnje za kriminal isključivo na bivšeg premijera

DRAGUTIN LESAR
"Vlada mora dvama fondovima riješiti predfinanciranje projekata"

MILAN BANDIĆ
Gradonačelnik je daleko od praga u svim zagrebačkim izbornim jedinicama

DON IVAN GRUBIŠIĆ
Prema predizbornim anketama kandidira za jedan granični mandat

Ivu Sanadera. No, sve je to palo u vodu pokretanjem postupaka protiv HDZ-a. Krizna situacija s kojom se još ne nose najbolje, iako ima signala da se vraćaju u kampanju. Jednako loša im je bila procjena da napadima na predsjednika Ivu Josipovića pokušaju diskreditirati Zorana Milanovića kao lidera oporbe. Problem je da je predsjednik već skoro dvije godine najpopularniji političar u Hrvatskoj koji se na da uvući u isprazne bitke, ali zna neugodno uzvratiti (sjetite se kukuriku – kukulele odgovora).

Bandić i Petrina teško do mandata

HSS-u prijete izborni potop jer ne rade i gledaju dugoročno – koalicija Keruma i Jamba im je mogla donijeti jedan siguran mandat – ovako je upitno hoće li itko proći. Milan Bandić daleko je od praga u svim zagrebačkim izbornim jedinicama. Stipe Petrina teško će se probiti iza leđa svijetu u IX. izbornoj jedinici do željenog mandata. Parlamentarni izbori su specifični i lokalni političari bez sustavne i promišljene kampanje na njima nemaju puno šansi. S druge strane nepromišljene kampanje velikih stranaka otvaraju prilike za male stranke koje bi neki mogli ovaj put dobro iskoristiti.

Kampanja bez velikih skupova

Recesija, strah od crnih fondova i ograničenje financiranja kampanja učinili su da imamo prvi put kampanju bez jakih estradnih imena i šatora koje pamtimo iz 2007. Kampanja će biti neobičajeno skromna, tek pokoji veći skup i vjerojatno većina toga utrošena u televizijske i radijske kampanje.

Samo oni koji se budu zadovoljno smješkali 4.12. će usput dodati da su i njihovi pozivni centri i ljudi na terenu odradili lavovski dio posla. No za to su pripreme trebala krenuti odavno, sada je kasno.